

Протидія торгівлі людьми в умовах воєнного стану

Питання протидії торгівлі людьми, в наш час, набуває все більшої актуальності. В період збройного конфлікту, коли існує серйозна загроза для безпеки населення, створюються найбільш сприятливі умови для вчинення злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми. На початку повномасштабного вторгнення РФ прогнозовано були побоювання збільшення випадків торгівлі людьми, у зв'язку із вимушеною міграцією населення. Особливо це стосувалось менш захищеного населення, а саме: жінки та неповнолітні. Зі зростанням конфліктів та воєнних дій збільшується і загроза випадків вчинення злочинів в цій сфері та збільшується ризик стати жертвою торгівлі людьми. Причиною цього стало те, що частина осіб виїхала на тимчасове проживання до інших країн, деякі були переміщені по території нашої країни, а значна частина була примусово вивезена на територію країни агресора.

Конфлікти та війни часто стають причиною руйнування економіки і як наслідок збільшується відсоток бідності та безробіття, а отже збільшується відсоток кримінальної діяльності, в тому числі торгівлі людьми. Також у зв'язку із збройною агресією люди можуть бути вимушені виїхати зі своїх домівок та залишитися без житла. Як наслідок, вони стають більш вразливими перед злочинцями, які можуть пообіцяти і житло, і роботу в іншому місці.

Протидія торгівлі людьми є одним із найважливіших напрямків діяльності уряду нашої країни щодо захисту прав людини. 20 вересня 2011 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про протидію торгівлі людьми», в якому було визначено основні напрями реалізації державної політики у цій сфері [1].

Сутність поняття «торгівля людьми» визначає Закон України «Про протидію торгівлі людьми», зокрема абз. 15 ч. 1 ст. 1, а саме: «Протидія торгівлі людьми - система заходів, спрямованих на подолання торгівлі людьми шляхом її попередження і боротьби з нею та надання допомоги і захисту особам, які постраждали від торгівлі людьми» [1].

Задля досягнення ефективності, у сфері протидії торгівлі людьми, необхідна консолідація різних суб'єктів, діяльність яких спрямована на запобігання вчиненню злочинів у цій сфері, а також реалізація ними низки заходів. Частину таких висвітлено у Концепції Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 р., схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.07.2021 № 800-р [2].

І. В. Здреник, досліджуючи це питання, зазначає що проблемним питанням даного кримінального правопорушення, на сьогодні, є недостатня обізнаність людей щодо вчинення даного злочину в сучасних умовах. Автор звертає уваги на те, що для запобігання вчиненню даного кримінального правопорушення потрібно знаходити нові фактори вразливості, які можуть призвести до виникнення ситуацій, пов'язаних з питанням, яке винесено на розгляд [3, с. 73].

Також необхідним є проведення інформаційних заходів з питань вчинення нових видів такого злочину. Автор зазначає, що такі інформаційні заходи потрібно проводити через «...спеціально-просвітницькі передачі, соціальну рекламу, банери, листівки, інформаційно-попереджувальні повідомлення у соціальних мережах, в освітніх закладах на батьківських зборах, виховних годинах, просвітницьких заняттях, що обов'язково мають бути включені у плани виховної роботи». Також необхідним є і проведення бесіди з представниками поліції, організація заходів державними органами самоврядування, громадськими організаціями тощо [3, с. 73]. Тож, одним із важливих моментів в даному випадку буде саме проведення віктимологічної профілактики. Виявлення групи ризику жертв торгівлі людьми та проведення профілактичних заходів, як спеціальних так і загальних буде ефективним та важливим щодо зниження рівня торгівлі людьми.

Важливим також є необхідність патрулювати державний кордон та прилеглі території біля контрольно-пропускних пунктів, через які здійснюють в'їзд та виїзд на тимчасово окуповані території України, що захоплені країною агресором. В наш час, в умовах війни, правоохоронні органи наділені широким спектром обов'язків, щодо оборони нашої країни, а тому необхідно залучати інших учасників, діяльність яких спрямована на боротьбу зі злочинністю.

Так як торгівля людьми є також і міжнародною проблемою, то розв'язання вона потребує не тільки на рівні України. Для її вирішення необхідні і національні, і міжнародні спільні дії та співробітництво задля того, аби спільними зусиллями подолати цю проблему насильства [4, с. 76]. Тобто, йдеться про співпрацю країн між собою, а саме обмін інформацією та досвідом, спільна розробка та реалізація планів щодо протидії торгівлі людьми, спільні розслідування тощо [3, с. 74]. Погоджуємось з автором, що торгівля людьми відноситься саме до кримінального правопорушення, з так званою обов'язковою співучастю та відноситься до транснаціональної злочинності. Хоча в законі не передбачено, що торгівля людьми відбувається обов'язково з перетином державного кордону, однак у більшості випадків облікованих злочинів, відбувається саме таким способом.

Подолання торгівлі людьми в період воєнного стану є важливим для усього світу. Кожен може допомогти подолати цю проблему, наприклад брати участь у різних заходах, відстоювати права та інтереси осіб, які стали жертвами торгівлі людьми, звертатися до правоохоронних органів з вимогою боротьби з цим злочином тощо. Ефективним в боротьбі з торгівлею людьми є залучення громадськості та засобів масової інформації. Розповсюдження інформації щодо цього злочину, його наслідків та способів боротьби з ним може сприяти ефективному інформування населення, а отже може запобігти вчинення нових злочинів у цій сфері.

Отже, підсумовуючи все вище наведене, варто зазначити, що протидія торгівлі людьми в період дії воєнного стану є одним із найважливіших завдань, яке потребує вирішення як на національному, так і міжнародному рівнях. Проведення комплексу заходів протидії торгівлі людьми на державному рівні, застосовуючи різні інструменти такого досягнення буде мати позитивний результат. Важливим моментом буде

також перейняття позитивного міжнародного досвіду та співпраця з міжнародними організаціями щодо протидії торгівлі людьми.

Література

1. Закон України «Про протидію торгівлі людьми». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17#Text> . (Дата звернення: 27.09.2024)

2. Концепція Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 р., схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.07.2021 № 800-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2021-%D1%80#n9>. (Дата звернення: 27.09.2024).

3. І. В. Здреник. Протидія торгівлі людьми в умовах воєнного стану в Україні. Державна політика у сфері протидії торгівлі людьми і незаконній міграції: сучасні виклики для України та світу : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (7 червня 2024 року) / упор. : О. М. Марін, І. А. Вишневська. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. С. 72-75.

4. Андрусишин Р. М. Протидія торгівлі людьми в умовах воєнного стану. Державна політика щодо протидії торгівлі людьми і незаконній міграції: Україна та світ : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (9 червня 2023 року) / упор. Р. М. Андрусишин. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. С. 74-80.

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**